

PACTUL NAȚIONAL PENTRU EDUCAȚIE

completat de Societatea Civilă

I. PACTUL NAȚIONAL PENTRU EDUCAȚIE: PREAMBUL, VIZIUNE, MISIUNE, OBIECTIV STRATEGIC

Convinși că Educația reprezintă proiectul public numărul 1 în România în următorii 10-20 de ani, că miza istorică este succesul sau eșecul României în condițiile generate de dobândirea, la 1 ianuarie 2007, a statutului de țară membră a Uniunii Europene, iar focalizarea complexă și de lungă durată a țării noastre pe transformarea profundă a Educației pe toate palierele sale, într-o manieră fără precedent până în acest moment – incomparabilă cu oricare dintre schimbările ori corecțiile din zona publică la care suntem martori – reprezintă condiția critică de succes a noii României Europene,

Conștienți de faptul că România este o țară care se confruntă în momentul de față cu riscuri majore, întrucât sistemele educației și cercetării nu corespund cerințelor minime ale unei societăți și economii europene, în care cunoașterea este marfa cea mai de preț și sursa cea mai importantă a dezvoltării economico-sociale și personale,

Preocupați de riscul ca decalajul cultural față de țările membre ale Uniunii Europene să crească,

Îngrijorați de perspectiva ca generațiile viitoare să fie la maturitate din ce în ce mai puțin competitive pe piața muncii și tot mai puțin pricepute în gestionarea vieții personale,

Convinși că, fără o intervenție decisă și coerentă, riscăm ca economia să stagneze, ca dependența noastră de inovațiile venite din afară să sporească, iar democrația să funcționeze cu sincopă,

Noi, reprezentanții partidelor politice parlamentare, ai instituțiilor și organizațiilor subsemnate, ne angajăm solemn ca, în toate acțiunile noastre viitoare referitoare la educația națională să urmărim viziunea, misiunea și obiectivul strategic enunțate mai jos:

Viziunea transformării Școlii ca sistem este următoarea: **ÎN PERIOADA 2008-2013, ROMÂNIA ÎȘI DEZVOLTĂ UN SISTEM EDUCAȚIONAL BAZAT PE VALORI, COMPETENȚĂ ȘI RESPONSABILITATE. Valorile** cultivate prin modelul educațional dezvoltat în acest interval sunt: încrederea; onestitatea; performanța; inteligența socială; curajul acțiunii civice; creativitatea; implicarea personală; transferabilitatea competențelor; forța echipei; respectul și valorizarea diferenței umane; umanismul; solidaritatea.

Misiunea transformării Școlii ca sistem constă în **SCHIMBAREA, PRIN EDUCAȚIE, A INFRASTRUCTURII MENTALE A SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI**, în acord cu schimbările generate de statutul României de țară membră a Uniunii Europene. Transformarea infrastructurii mentale presupune un proces de schimbare adaptivă care, controlat și coordonat corect, durează 10-20 de ani, folosind în mod real subsistemul public principal destinat acestui scop, Educația.

Obiectivul strategic al transformării Școlii ca sistem este **GENERAREA SUSTENABILĂ A UNEI RESURSE UMANE NAȚIONALE ÎNALT COMPETITIVE**, capabile să funcționeze eficient în societatea actuală și viitoare. Direcțiile de acțiune și proiectele necesare îndeplinirii obiectivului strategic vizează orientarea sistemului educațional către nevoile beneficiarilor acestuia, inclusiv către nevoile speciale ale celor dezavantajați, anticiparea și satisfacerea proactivă a nevoilor actuale sau de perspectivă ale pieței de competențe.

Toate proiectele de transformare a Școlii ca sistem vor fi dezvoltate și puse în fapt în concordanță cu viziunea, valorile, misiunea și obiectivul strategic adoptate prin Pactul Național pentru Educație.

Toți actorii individuali și instituționali ai societății sprijină Pactul Național pentru Educație contribuind onest, competent și responsabil la punerea sa în fapt.

II. PACTUL NAȚIONAL PENTRU EDUCAȚIE: OBIECTIVE GENERALE

În concordanță cu viziunea, valorile, misiunea și obiectivul strategic adoptate prin Pactul Național pentru Educație,

Noi, reprezentanții partidelor politice parlamentare, ai instituțiilor și organizațiilor subsemnate, ne angajăm solemn ca, în toate acțiunile noastre viitoare referitoare la educația națională, să urmărim atingerea următoarelor obiective specifice:

1. Modernizarea educației în perioada 2008-2013, astfel încât în 2014, atunci când un nou buget al Uniunii europene va intra în vigoare, școala românească să fie perfect sincronizată cu realitățile școlilor europene. Ne angajăm să refuzăm improvizațiile determinate de motive politicianiste și să modernizăm sistemul de educație cu migală și cu moderație, pentru a da coerență parcursurilor și opțiunilor individuale, în particular printr-o revizuire curriculară substanțială, care să fie orientată de competențele-cheie ce trebuie dobândite în școală.

2. Asigurarea în perioada 2008-2013 a unui minim de 6% din PIB pentru educație, pentru a o așeza pe o temelie solidă, pe durată medie și lungă. Garantăm familiilor, elevilor și profesorilor că regulile sistemului de educație nu se vor schimba în funcție de anotimp și că acesta va fi finanțat constant în funcție de obiective clare și asumate transparent.

3. Transformarea educației timpurii într-un bun public, garantarea unei educații școlare obligatorii de 10 ani și a unui acces neingrădit la educație gratuită de 13 ani. Doar în acest fel, România se poate racorda la societatea cunoașterii, pregătind generațiile succesive din școli și licee pentru a beneficia din plin de reforma de la Bologna adoptată deja în Universitățile de la noi.

4. Descentralizarea financiară, definirea politicii de resurse umane și adaptarea curriculumului diferențiat în funcție de nevoile educaționale specifice ale fiecărui individ, apreciate după criterii și instrumente de evaluare adecvate, obiective, validate științific, și în funcție de nevoile specifice ale fiecărei comunități. Acestea reprezintă modalitatea prin care părinții, autoritățile locale și societatea civilă pot deveni parteneri responsabili ai formării viitoarelor generații de elevi, astfel încât școala să fie plasată în centrul vieții comunității.

5. Adoptarea principiului “finanțarea urmează elevul” în învățământul primar, gimnazial și liceal, respectiv a principiului “finanțării multianuale pe cicluri de studii și bazat pe proiecte” în învățământul universitar. Dacă finanțarea urmează elevul, atunci școlile mai bune vor avea căutare, iar cele care n-au performanță vor fi obligate să se redreseze. Dacă în universități, se va trece la finanțarea pe bază de proiecte a unor cicluri de studii, se va produce diferențierea Universităților. Plecând de la un sistem transparent și coerent de indicatori de referință, vom avea astfel Universități centrate pe studii de licență, Universități care vor organiza studii de licență și masterat, ca și Universități centrate pe studii doctorale și cercetare.

6. Adoptarea unei carte a drepturilor și libertăților educației. Învățământul românesc nu are nevoie doar de un statut al personalului didactic, ci și de un statut al elevului și al studentului. Tutoratul profesorilor trebuie construit în acest cadru oferit de drepturile și libertățile elevilor și studenților.

7. Definirea unor zone de educație prioritară, pentru a depăși decalajul care separă în mod dramatic mediul rural de cel urban sau diferite categorii de cetățeni români. Principiul solidarității impune societății un efort suplimentar acolo unde există diferențieri, discriminări sau decalaje care tind să-i excludă, să-i marginalizeze, să-i dezavantajeze pe unii dintre semenii noștri. Indiferent de originea etnică, de starea de sănătate, de locul în care s-au născut, de resursele de care dispun familiile din care provin, elevii și studenții români trebuie să beneficieze de aceleași oportunități de formare. Școala a creat și trebuie să creeze în continuare egalitate civică și șanse egale, și nicidecum discriminare. Acest principiu va fi aplicat în toate comunitățile, inclusiv în cele dominate numeric de minorități etnice.

8. Selectarea celor mai bune programe educative care să corespundă nevoilor de educație ale elevilor. Programele educative sunt cheia de boltă pentru corelarea educației cu nevoile de dezvoltare locală, de socializare, de implicare socială, de motivare a elevilor, de creștere a potențialelor proprii și de definire a succesului social-economic. Școala trebuie să preia experiențele validate internațional, să-și modernizeze oferta de educație și să respecte cele mai înalte standarde educaționale furnizate de programele educative. Programele educative vor face ca educația să nu se limiteze doar la copii, ci să se extindă la nivelul întregului popor român, în toate ramurile de activitate și existență socială.

9. Pregătirea profesorilor după ultimele cercetări internaționale în pedagogie. Izolarea României față de ultimele frontiere ale cercetării în educație din țările dezvoltate trebuie depășită, astfel încât toți cei implicați în educație din vocație să fie la curent cu cele mai importante rezultate. Aceasta se va face prin învățare permanentă, iar consecința finală va fi un mediu profesional de înaltă ținută tehnică, o administrație centrală și/sau locală cu un înalt grad de cunoaștere și un mediu social interesat în sprijinirea educației.

10. Crearea cadrului de educație specifică pentru copiii cu nevoi speciale de educație

Aceste programe sunt cheia dezvoltării economice din următoarele motive: reușesc să direcționeze învățământul către partea formativă; reușesc să dea cel mai mare grad de succes în integrarea social-economică a tinerilor și să micșoreze delinquența juvenilă, reușesc să îmbogățească tehnicile de predare ale profesorilor și să le adapteze la persoane concrete. Programele educative destinate copiilor cu nevoi speciale umanizează educația, motivează copiii pentru învățare și formare de abilități, îmbogățește și diversifică metodologiile de evaluare și de proiectare a curriculumului. Consecințele finale ale acestor programe sunt nu doar formative ci și curative, recuperatorii și de maximizare a potențialelor individuale ale celor implicați - atât elevi și studenți, cât și profesori.

11. Stimularea „brain regain” în universitățile și centrele de cercetare. Numărul mare de tineri români care au făcut studii în marile universități ale lumii nu poate da șansa scurtării traseelor de dezvoltare prin transferul direct de competență, know-how și tehnologie. Pentru acest scop, se va intensifica procesul reînnoierii creierelor, deschizând porțile universităților și centrelor de cercetare și creând un mediu stimulant și atractiv, care să le permită trasee optime de carieră profesională.

12. Realizarea criteriilor și clasamentelor școlare pe baza de metodologii internaționale unanim acceptate (de tip Shanghai) stabilite de un corp de experți și evaluatori independenți, cu recunoaștere internațională și națională în domeniul educației, provenind din rândul societății civile; evaluarea activității evaluatorilor este realizată permanent și în mod liber de către reprezentanții societății civile.

13. Introducerea sistemului de policy making în educație, în care specialiștii cu înalt grad de cunoaștere internațională și națională a problemelor caută optimul de reglementare în urma studiilor și analizelor.

14. Realizarea unui tabel de bord (ScoreCard), transparent publicului, cu obiective și realizări care trebuie livrate conform termenelor limită clar definite. Acest tabel de bord are menirea să fie în atenția publicului și în același timp este referința pentru a evalua ce s-a realizat în mod concret și permanent.

III. PACTUL NAȚIONAL PENTRU EDUCAȚIE: ANGAJAMENTE STRATEGICE

1. Noi, reprezentanții partidelor politice parlamentare, ai instituțiilor și organizațiilor subsemnate, semnăm Pactul Național pentru Educație având atenția focalizată, în primul rând, pe beneficiarii direcți ai Educației, **elevii și studenții** de azi – două grupe importante de populație, care în 10-20 de ani de acum înainte, vor deveni categoria cea mai dinamică a societății definindu-i caracteristicile dezvoltării socio-economice. **Formarea, la generațiile tinere, a unui comportament autentic bazat pe valori, printr-un echilibru înțelept între cunoștințele, deprinderile și atitudinile dobândite în școală** reprezintă, în opinia noastră, provocarea principală a modelelor educaționale ale următorului deceniu.

2. Totdată, semnăm Pactul Național pentru Educație acordând o atenție specială **personalului didactic**, categorie profesională cu dublu statut: pe de o parte – furnizor principal al serviciilor educaționale către elevi și studenți; pe de altă parte – beneficiar al ofertei de dezvoltare profesională puse la dispoziție de sistemul educațional. În opinia noastră, **proiectul fundamental al transformării Școlii ca sistem în România este cel privind strategia dezvoltării resursei umane în Educație**, având ca vectori componentele specifice: **filiera didactică** și, respectiv, **cariera didactică**.

3. Semnăm Pactul Național pentru Educație având în atenție pilonul strategic al **Școlii ca sistem** –, prin fiecare componentă a structurii sale: arhitectură de ansamblu; filosofii curriculare; relații profesori-elevi/studenți; management; evaluare; finanțare; raporturi centralizare-descentralizare; performanță de ansamblu; capacitate de adaptare și timp de răspuns; sustenabilitate. România este acum în timpul statutului de stat membru al Uniunii Europene, iar Școala ca sistem – în timpul său anterior, al unui model educațional depășit, cu toate consecințele nefaste ce decurg din această decuplare istorică a educației față de realitatea societății căreia trebuie să-i servească. De aici, nevoia transformării fundamentale, de sistem.

4. Încălcarea oricărui punct din acest pact de către partidele politice va conduce implicit la concluzia că acestea nu reprezintă interesele societății civile și că nu mai merită sprijinul nostru politic, în continuare urmând acțiunile de protest care vor fi considerate necesare la momentul încălcării.

Transformarea Școlii ca sistem este cel mai important proiect public al României în intervalul 2008-2012.. Schimbarea adaptivă a Educației constituie un exercițiu profund de *învățare colectivă* la scara întregii societăți, fundamentat pe *încredere, onestitate, competență, performanță și curaj*, care trebuie gândit să genereze câștiguri ireversibile – pe termen scurt, mediu și lung – pentru toți actorii individuali și instituționali implicați în punerea sa în fapt.

Semnează PACTUL NAȚIONAL PENTRU EDUCAȚIE completat de Societatea Civilă:

1. IRSCA Gifted Education
2. Societatea Științifică CYGNUS - centru UNESCO
3. ASOCIATIA CLUB "SI NOI PUTEM REUSI"
4. LIGA INTERNATIONALA A ROMANILOR, FILIALA MURES
5. Asociația pentru Dezvoltarea Organizației - SAH ROM
6. Asociația Copiii Speranței
7. Asociația Psihologilor din Banat
8. ECOM-Asociația de protejare a omului și mediului pentru o dezvoltare durabilă în lume
9. Fundația "Euro - Asia Promotion and Cultural Foundation (EAPCF)
10. Fundația PARADA
11. CUFR-Conseil Universitaire, Formation, Recherche auprès des Grandes Ecoles Françaises –București
12. ONG Alunelul Lerești
13. Asociația "Prietenii Omului -Umanism, Cultura"
14. Centrul de Resurse pentru Organizațiile Non-profit din Oltenia – CRONO
15. Școala "Anastasia Popescu", Grădinițele "Arc-en-Ciel"
16. ASOCIATIA INVATATORILOR DIN JUDETUL BACAU "FRATIA"
17. Asociația Națională a Detectivilor din România
18. Asociația Generală a Invatatorilor din România
19. Fundația TALENTUM Tg. Mures
20. AUTISM ROMANIA-Asociația Părinților Copiilor cu Autism
21. Universitatea Dunarea de Jos Galați
22. Institutul pentru Politici Sociale
23. Asociația GRANICERII TRANSILVANI - CLUB UNESCO
24. Liceul de artă "Sabin Dragoi" Arad
25. Fundația Alma Sophia
26. ViitorPlus - asociația pentru dezvoltare durabilă
27. Asociația Grupul pentru Reforma și Alternativa Universitară
28. Asociația Culturală Daria'S
29. Clipa Magazine - USA
30. Asociația Pentru drepturile pensionarilor din România
31. Fundația Română pentru Promovarea Calității
32. ASCED (Asociația pentru Calitate în Educație)
33. ECOM - Asociația de protejare a omului și mediului pentru o dezvoltare durabilă în lume
34. Fundația ACTIVITY
35. Liga Elevilor din Pitești
36. Fundația Camine de Elevi ale Bisericii Reformate
37. Asociația Sprijinți Copiii
38. Asoc. Acțiunea Tinerilor Voluntari Galați
39. Societatea Astronomică Română de Meteori
40. Fundația Județeană pentru Tineret Dambovită
41. HAND-ROM fundație umanitară de orientare și integrare socială
42. Asociația Culturală LES AMIS DE LA FRANCE – Petrila
43. Asociația pentru Integrare Europeană 'Repere'
44. Asociația Psihologilor și Psihopedagogilor PROCIVITAS
45. Asociația Eurocultura
46. Asociația "Bună Ziua, Copii din România"
47. ATET Zimbrul Carpați Pitești
48. Asociația "Orizont Cultural T"
49. Asociația Incluziunea Onestă
50. Fundația Caminul Phillip
51. ASOCIATIA INVATATORILOR IALOMITENI
52. ONG cercetășii României - Filiala Sibiu

Biroul de presă EDUGATE - Consorțiul Român pentru Educația Copiilor și Tinerilor Supradotați și Talentați

<http://www.edu-gate.ro>